خراسان روزنامه صبح ایران
چهارشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۶ . ۶ شعبان ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۵۲۵

۴۲ میلیون نفر بیمه شده تامین اجتماعی

بر اساس آخرین اعلام رسمی مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور، بیش از ۴۲ میلیون نفر یعنی نیمی از جمعیت کشور مشمول تامین اجتماعی هستند، جمعیتی که ۱۴ میلیون نفر از آن بیمه شده اصلی هستند.
بر اساس آمارها، صندوق تأمین اجتماعی هم اکنون به بیش از ۳ میلیون نفر مستمری پرداخت می کند.

بیمه تامین اجتماعی؛ مانع یا عامل تولید و اشتغال (۳)

تامین اجتماعی بر آتش بیکاری می‌دمد

سینا واحدی
info@khorasannews.com

مطابق اصل بیست ونهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، برخورداری از تامین اجتماعی برای یکایک افراد کشور به‌عنوان حقی همگانی مطرح‌شده‌است. برنامه‌های اجتماعی را می‌توان در سرفصل های متنوعی نظیر آموزش و پرورش، مسکن، رفاه و... دسته بندی کرد؛ ولی حوزه رفاه در ادبیات حال حاضر کشور، بیش از سایر موارد، مدلول برنامه های اجتماعی توسعه است. بنا بر قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی، حوزه رفاه به سه بخش: بیمه ای (بازنشستگی و درمان)، حمایتی و توان بخشی و امدادی تقسیم بندی شده است. از این رو بر اساس تقسیم بندی فوق و با نگاه به قانون رفاه اجتماعی و نیز گزارش های مرکز پژوهش های مجلس و مرکز پژوهش های راهبردی ریاست جمهوری، به مطالعه یکی از اصلی ترین مباحث سازمان تامین اجتماعی یعنی صندوق های آن و نیز نوع پوشش های این سازمان برای مردم پرداخته‌ایم.

■ **رفاه و تامین اجتماعی زمینه‌ساز توسعه نیروی انسانی**

به طور کلی سیستم رفاه و تامین اجتماعی در ایران به منظور توسعه عدالت اجتماعی و حمایت از همه افراد در برابر رویدادهای اجتماعی، اقتصادی، طبیعی و... طراحی شده است. بیمه های اجتماعی و سلامت که ذیل حوزه بیمه‌ای قرار دارند، خدماتی مانند امور بازنشستگی، از کارافتادگی و فوت، بیمه بیکاری، حوادث و سوانح، بیمه خدمات بهداشتی، درمانی و مراقبت های پزشکی، حمایت از مادران به خصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند، بیمه های خاص زنان بیوه، زنان سالخورده و خودسرپرست و... را ارائه می دهند.

در حوزه بیمه‌ای، ملاک پوشش افراد و خانوارها، وضعیت شغلی آنان است و منابع مالی آن نیز به طور عمده از طریق وصول حق بیمه تامین می شود. این حوزه شامل دو سطح همگانی و تکمیلی است. در سطح بیمه های همگانی (پایه)، همه افراد جامعه به ویژه مزدبگیران، صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان و شاغلان غیردائم، روستاییان، عشایر، زنان بیوه و سالخورده و خودسرپرست و کودکان باید تحت پوشش قرار گیرند. سطح تکمیلی به صورت اختیاری با مشارکت بیمه شده و بخش خصوصی اجرا می‌شود.

به طور کلی صندوق های تأمین اجتماعی، تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، بازنشستگی کشوری، بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر و شماری از صندوق های خاص عهده دار بیمه های اجتماعی در ایران هستند. از نظر بیمه های سلامت، اکثر صندوق ها خدمات بیمه درمان ارائه می دهند، پاره‌ای از صندوق ها هم مانند صندوق کشوری و روستاییان و عشایر نیز بیمه شدگان خود را از طریق سازمان سلامت ایران تحت پوشش درمان قرار می‌دهند.

■ **وضعیت صندوق های بیمه**

در حوزه بیمه های اجتماعی، بیش از ۲۰ صندوق در کشور مشغول به فعالیت هستند که از میان آن ها، چهار صندوق اصلی "تامین اجتماعی"، "بازنشستگی کشوری"، "تامین اجتماعی نیروهای مسلح" و "بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر" بیش از ۹۰ درصد جمعیت تحت پوشش را به خود اختصاص می دهند. الباقی صندوق ها، اختصاصی دستگاه ها بوده و کمتر از ده درصد جمعیت تحت پوشش را شامل می شوند.

■ **نیمی از کشور بیمه شده تامین اجتماعی هستند**

بر اساس آخرین اعلام رسمی مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور، بیش از ۴۲ میلیون نفر یعنی نیمی از جمعیت کشور مشمول تامین اجتماعی هستند، جمعیتی که ۱۴ میلیون نفر از آن بیمه شده اصلی هستند. بر اساس آمارها، صندوق تأمین اجتماعی هم اکنون به بیش از ۳ میلیون نفر مستمری پرداخت می کند.

منابع مالی این صندوق از محل بودجه دولت و حق بیمه ها تأمین می شود بدین ترتیب که نرخ حق بیمه در مجموع ۳۰ درصد است که ۷ درصد آن توسط کارگر و ۲۳ درصد مابقی توسط کارفرما پرداخت می شود که البته ۳ درصد آن به عنوان حق بیمه بیکاری منظور و به صندوق بیمه بیکاری واریز می شود.

طی سال های گذشته، وضع قوانین جدید اثرگذار بر بازنشستگی کارکنان دولت، از جمله بازنشستگی های پیش از موعد، محدودیت استخدام های جدید (کاهش شدید ورودی جدید به صندوق)، جابه جایی سوابق بیمه شدگان به سایر صندوق ها، افزایش شدید حقوق بازنشستگان با اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری و...، موجب شده که این صندوق تا حد چشم گیری به بودجه دولت وابسته شود. تشدید وابستگی صندوق بازنشستگی کشوری به بودجه عمومی، یکی از چالش های جدی نظام رفاه و تأمین اجتماعی است.

■ **وضعیت بیمه استان**

محمد قوامی مدیر کل تامین اجتماعی خراسان رضوی در رابطه با تعداد بیمه شدگان خراسان رضوی می گوید: بیمه شدگان استان خراسان رضوی از طریق ۲۶ شعبه، ۸ کارگزاری و ۱۴ شعبه اقماری، خدمات دریافت می کنند. تعداد بیمه شدگان تا آذر ماه سال گذشته در استان، ۸۷۳ هزار بیمه شده اصلی و ۲ میلیون و ۳۰۷ هزار نفر بیمه شده تبعی بوده است. همچنین ۱۸۰ هزار مستمری بگیر اصلی و ۴۱۱ هزار مستمری بگیر تبعی تأمین اجتماعی در استان از خدمات این سازمان استفاده می کنند.

میزان پرداخت بیمه بیکاری نیز بیش از ۱۴۳ میلیارد تومان اعلام شده است.

■ **چالش‌های نظام رفاه و تامین اجتماعی**

وابستگی به منابع عمومی دولت: در این باره آنچه مشخص است وابستگی شدید بیشتر صندوق های بیمه و بازنشستگی به بودجه عمومی است؛ نگاهی به آمارها نشان می دهد میانگین رشد سهم بودجه صندوق بازنشستگی کشوری، طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴، ۲۵ درصد بوده است. همچنین این نرخ رشد در صندوق تأمین اجتماعی نیروهای مسلح ۲۳ درصد بوده که حاکی از افزایش شدید این بودجه هاست. در طول سال های برنامه پنجم توسعه با وجود قانونی در ارتباط با کاهش وابستگی این صندوق ها از محل بودجه عمومی دولت، آن ها روند رو به رشدی را طی کرده اند. قانون مجوزهایی را برای دولت در خصوص صندوق های بیمه و بازنشستگی صادر کرده است که متاسفانه دولت ها از این فرصت قانونی استفاده مناسبی نبردند. طی قوانین مختلف برنامه توسعه به دولت اجازه می دهد در راستای ایجاد ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوق های بازنشستگی نسبت به اصلاح ساختار این صندوق ها اقدام قانونی به عمل آورد که یکی از این اقدامات تاکید بر کاهش وابستگی این صندوق ها از محل بودجه عمومی دولت از مسیر های مختلف است.

نرخ بالای تورم: همواره یکی از چالش های بسیار بحث برانگیز صندوق های بیمه اجتماعی، بالا بودن نرخ تورم است. بر مبنای قانون مدیریت خدمات کشوری ضرایب حقوق به اندازه نرخ تورم که هر ساله از سوی بانک مرکزی اعلام می شود، افزایش می یابد.

به همین علت هر ساله مقدار زیادی از درآمد صندوق های بیمه اجتماعی صرف این موضوع می شود. همین عامل می تواند مانعی بر سر راه برنامه ریزی های بلندمدت باشد و نیز ورودی و خروجی صندوق ها را مختل کند. البته این مسئله را هم باید اضافه کرد که هیئت دولت هر ساله نرخ هایی پایین تر از نرخ تورم به صندوق ها ابلاغ می نماید و به نوعی صندوق ها عمدتا از نرخ اعلامی بانک مرکزی پیروی نمی کنند.

نرخ بالای بیکاری: بیکاری یکی از عوامل اساسی کاهش درآمد صندوق هاست. از آن جایی که مهم ترین منبع درآمدی صندوق های بیمه تأمین اجتماعی، سهم حق بیمه‌ای است که ماهیانه از حقوق و مزایای شاغلین کسر می شود، بیکاری می تواند اثر مستقیمی بر این درآمد ها بگذارد. این مسئله زمانی که در جامعه فراگیر شود، عملا شمار شاغلان و به تبع آن شمار بیمه شدگان را کاهش می دهد. همچنین نرخ بالای بیکاری در کنار نرخ مشارکت اقتصادی پایین، تاثیر منفی مضاعفی را بر تعادل صندوق ها می گذارد که تنها راه جبران آن، افزایش نرخ حق بیمه هاست و این همان وضعیتی است که در حال حاضر برای صندوق تامین اجتماعی رقم خورده است. در شرایطی که کشور نیاز مند رونق در تولید است، نرخ های حق بیمه، هزینه های کارفرمایی و استخدام نیروی انسانی افزایش می یابد و این افزایش قیمت، تقاضا برای نیروی کار را کاهش می دهد و به بیکاری دامن می زند. از سوی دیگر، همین گسترده شدن بیکاری، بر تعادل صندوق ها تاثیر منفی می گذارد و صندوق ها برای حفظ تعادل بلندمدت خود و پایدار کردن صندوق، قادر به پایین آوردن نرخ های حق بیمه نیستند و در نهایت این چرخه معیوب عملا به مانعی برای رونق در تولید بدل می شود. تا زمانی که نظام تامین اجتماعی تفکیک وظایف و تعهدات صندوق های بیمه‌ای به عنوان نهاد های مالی خاص از یک سو و تعریف حمایت های اجتماعی و تاسیس نهاد مربوطه از سوی دیگر وجود نداشته باشد، نمی توان بهره کافی از این نظام تامین اجتماعی برد. لازمه این کار باز تعریف دقیق وظایف و تعهدات قانونی صندوق های بیمه اجتماعی، استقرار بانک اطلاعاتی جامع و ایجاد نهاد حمایتی مسئول در حوزه نظام رفاه و تامین اجتماعی کشور بوده تا از این طریق منابع و مصارف صندوق های بیمه‌ای براساس اصول مالی و اقتصادی شکل گیرد و تعهدات حمایتی دولت در برابر اقشار آسیب پذیر اجتماعی به طور مشخص روشن شود و از این طریق از اتلاف منابع عظیم این بخش و تخصیص یارانه های غیرهدفمند و پراکنده در کشور تا حد امکان در بلندمدت جلوگیری به عمل آید. در غیر این صورت روند نبود تعادل میان منابع و مصارف در صندوق های بیمه‌ای به صورت مستمر ادامه می یابد و عملا این صندوق ها را با ورشکستگی یا حداقل با کاهش چشمگیر و دائمی سطح خدمات روبه رو خواهد ساخت.

> نگاهی به آمارها نشان می دهد میانگین رشد سهم بودجه صندوق بازنشستگی کشوری، طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴، ۲۵ درصد بوده است

سازمان ها و صندوق های فعال در حوزه بیمه های اجتماعی

عنوان سازمان	جامعه زیر پوشش	تعهدات
صندوق تأمین اجتماعی	مشمولان قانون تأمین اجتماعی (کارگران بخش خصوصی، کارکنان غیررسمی دولت، کارکنان شاغل در شرکت ها و مؤسسات دولتی و یا وابسته به دولت، صاحبان حرف و مشاغل آزاد، خویش فرمایان، مقرری بگیران بیمه بیکاری و...)	بیمه سلامت و بیکاری
صندوق بازنشستگی کشوری	کارکنان رسمی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری، کارکنان رسمی مشمول آیین نامه استخدامی اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، مشمولان مقررات استخدامی قضات، کارکنان رسمی وزارت امور خارجه، کارکنان ثابت شهرداری ها به جز شهرداری تهران، کارکنان پیمانی دستگاه ها (در صورت تمایل) و خویش فرمایان (در صورت تمایل).	-
صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر	ساکنان نقاط روستایی و عشایری و شهرهای زیر بیست هزار نفر (به جز مشمولان بیمه اجباری سایر صندوق ها)	-
سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح	نیروهای مسلح، کارکنان وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان های وابسته (کادر ثابت، پیمانی، اعضای ویژه بسیج، بازنشستگان، وظیفه بگیران، کارکنان وظیفه و افراد تحت تکفل آنها و...)	بیمه سلامت
صندوق های بازنشستگی اختصاصی دستگاه ها	کارکنان دستگاه اجرایی ذیربط	بیمه سلامت
سازمان سلامت ایران	کلیه افراد ایرانی فاقد پوشش بیمه، بیمه سایر اقشار (خانواده شهدا، جانبازان و آزادگان، دانشجویان، روحانیون و طلاب حوزه های علمیه و...)، بیمه روستاییان و عشایر، بیمه کارکنان دولت و...	بیمه سلامت

نرخ های اعلامی بانک مرکزی طی سال های برنامه و نسبت افزایش حقوق ها

سال	نرخ تورم بانک مرکزی	افزایش حقوق
۱۳۹۰	۲۱/۵	۹
۱۳۹۱	۳۰/۵	۱۸
۱۳۹۲	۳۴/۷	۲۰
۱۳۹۳	۳۲/۵	۲۵
۱۳۹۴	۱۵/۶	۱۴

جدول سخت [شماره ۶۴]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱- مرکز جمهوری چک- آهنگساز آلمانی قرن نوزدهم- دیواره‌ای برای جلوگیری از جریان آب- ناسزاگویی ۲- آب زیرزمینی- شراره آتش- نام طایفه‌ای بختیاری ۳- درختچه بادام کوهی- کپسول گاز- شکفته شده ۴- شهری در استان خراسان جنوبی- پوشیده و پنهان- پیکار- قرارداد استعماری نفت ایران و انگلستان ۵- چوپان- دلسردی- شهری در مازندران- صدمه ۶- قدیمی ترین قبرستان مسلمانان- کنایه از تحمل کردن غم و رنج بسیار است- صدمه ۷- از دل پرسوز برآید- بسندگی- مخفف بدتر- اداره دارایی قدیم ۸- ریزه های چوب- ضعیف و لاغر- از درختان بومی مناطق استوایی- شکستگی در سنگ ۹- زمزمه کننده- تطبیق صدا و تصویر در فیلم- کانون خون سازی در دوران جنینی ۱۰- پارچه کت و شلواری- شب بسیار تاریک- عاقبت اندیش ۱۱- عدسی- دارای گنجایش کافی- کشاورز- بیهوده.

عمودی

۱- عضو رونده- خوردنی های حلال- تکرار ش دانه تند خوراکی است ۲- از آلات موسیقی- مبارز میهن پرست ۳- عاقبت- سومین فرمانروای خوارزمشاهی ۴- برجستگی رو به بیرون- از اصول زندگی اجتماعی است ۵- بیماری کم خونی- شهری در استان کرمان ۶- کاروان- زین و برگ اسب- کوهی در مکه ۷- تحلیل رفتن یک سلول- تصرف در مالی ۸- انقطاع- فرومایه ۹- ترکیب نیتروژن و فلز- رهبر حزب ۱۰- خودروی فرانسوی- کشوری در جنوب شرقی اروپا و همسایه با صربستان ۱۱- صبور و مقاوم در برابر مشکلات و حوادث- نوعی قلاب در قالی بافی ۱۲- خرگوش عرب- ماوراءالنهر ۱۳- هرگوشه زمین فوتبال- رمانی نوشته ژوزه ساراماگو ۱۴- آش- سلسله و خاندان ۱۵- دندان های جلوی دهان- پی بندی ساختمان- خالی نیست ۱۶- روستای کوچک- جوانمرد ۱۷- در به دری- خدمتکاران زیردست فرمانروا ۱۸- راننده خودرو- توکسین ۱۹- راحت طلب- نوعی فرش بدون پرز ۲۰- باب روز- صمیمی و بی ریا- علامت اختصاری "نسخه بدل".

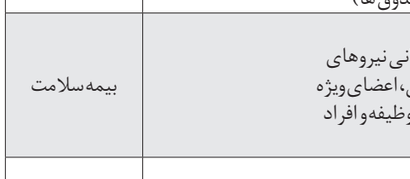

حل جدول شماره ۶۳

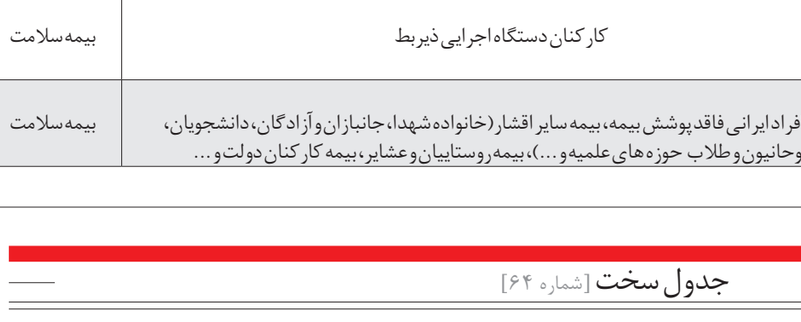

جدول متوسط [شماره ۶۸۲۲]

طراح جدول: مریم احمدی

افقی

۱- برخورد- قطعی- فریاد- سخن ۲- کولاک- ویران- عمق- گوناگونی ۳- مساوی عامیانه- فرزندزاده- پاسخ- نادان- بی بدیل ۴- پدر آذری- پرستار- بیشه- مقدار اندک- جدید بیگانه ۵- نفس خسته- اگزما- ماست چکیده- رفیق- آفت گندم ۶- ناتنی- وارث- نقاش ۷- طاقچه- فرشته- رسول- پول خارجی- ساز شاکی ۸- لایه سوراخ شده معروف- برنامه تلویزیونی نقد آثار سینمایی- پستانداری همه چیزخوار و بومی آمریکای شمالی- نقره- پسر ۹- برقرار- رود مرزی- رهایی بخش- دفعه- دست ۱۰- روزگار- پول ترکیه- بیهوده- شتر مرغ آمریکایی ۱۱- واحد شمارش قنات- کوره- نوعی پارچه نفیس- سردسیر قهوه‌ای روشن- سلاح کاشتنی- درودگر ۱۳- قلعه کوچک- بالا پوش- روز ۱۴- سرایت- پیرایش درخت- تکرار حرف ۱۵- نگارخانه- زینت ۱۶- سگ بیمار- پیامبر نقاش ۱۷- کتاب ها- طناب- نظر ۱۸- موسس اتحاد جماهیر شوروی- ازادات پرسش- برج داستانی ۱۹- نوعی اختلال رشدی که با رفتارهای ارتباطی، کلامی غیرطبیعی مشخص می‌شود- بیدار نشده ۲۰- دستیار- خزانه

عمودی

۱- از نام های قرآن کریم- گیرنده امواج ۲- چهره- از دیاد ۳- مخفف اگر- حدید- مقاصد ۴- بذر- پشیمانی- گله ۵- تکنیک ها- تقویت امواج رادیویی ۶- آشوب- تضمین ۷- مغز- فلز گلوله- علامت صفت عالی ۸- تنگی و فشار- پسوند حفاظت- از سوزنی برگان ۹- زلال- درشت و خشن- همه ۱۰- لسان- کمر ۱۱- فوق- وسیله ای برای پرواز انفرادی ۱۲-

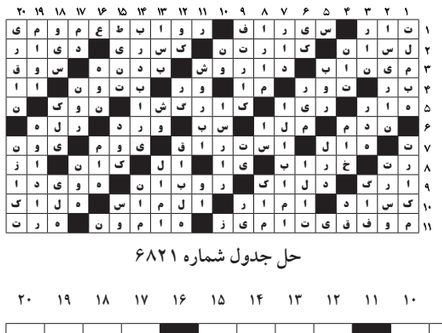

حل جدول شماره ۶۸۲۱

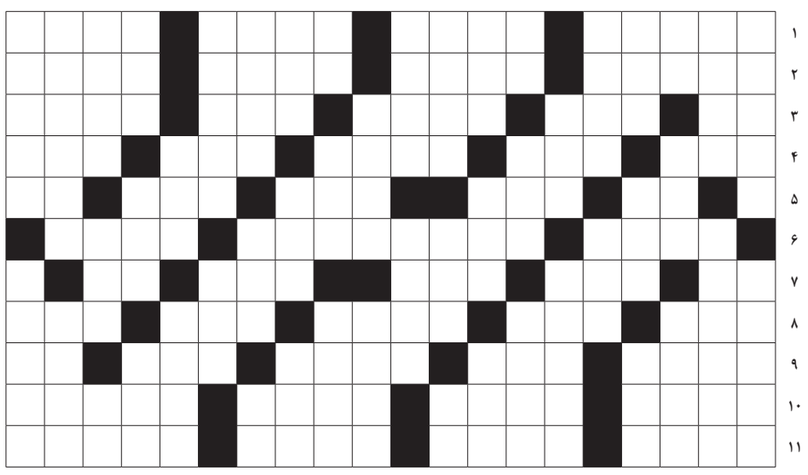

حرف هایتان را با ما به گوش مسئولان برسانید
شماره پیامک 2000999
ستون حرف مردم سلام
لطفا به مسئولان بگویید که...
ستون «حرف مردم» روزنامه خراسان انعکاس دهنده صادق دیدگاه ها، نظرات، انتقادات و مشکلات شما است.

فراخوان
گروه مهندسی مینیاتور در نظر دارد جهت تهیه مصالح و تجهیزات و اجرای عملیات تاسیسات مکانیکی و برقی
پروژه برج مسکونی مینیاتور اقدام به شناسایی مجریان توانمند و دارای صلاحیت نماید. لذا از کلیه افراد فعال در این حوزه دعوت می گردد، ظرف مدت پانزده روز از انتشار این آگهی، اسناد و سوابق کاری خود شامل (رزومه و سوابق کاری مرتبط، لیست مشتریان فعال، گواهی نامه های فنی و کیفی، رضایت نامه های کارفرمایان قبلی، گواهینامه تایید صلاحیت از اداره کار) و سایر اسناد و مدارکی که دال بر توانمندی آنها باشد را به آدرس: مشهد، بلوار وکیل آباد، حد فاصل پل دانشجو و وکیل آباد ۳۵، پلاک ۸۰۵ ارسال نمایند.
تلفن تماس: ۰۵۱۳۸۹۳۶۵۱۰
۰۹۱۵۲۲۲۵۶۰۰
امور قراردادهای گروه مهندسی مینیاتور
عنوان پروژه: برج مسکونی مینیاتور
محل پروژه: بلوار وکیل آباد بلوار لادن - لادن ۲
م/۹۶۰۲۵۶۸۹